

form. Den fattige Mand eller den lille Mand, som jeg taler om, har ingen Realcredit, han har ingen Genstande, ingen fast Ejendom eller Løsøre, som han kan pantsætte, men han har en vis Grad af Realcredit netop derved, at Sælgeren eller Kreditgiveren kan tage Sikkerhed ved Hjælp af Ejendomsforbeholdet — Forbeholdet af Ejendomsretten til Tingene, indtil Afdragene ere helt erlagte. Den lille Mand har heller ingen personlig Kredit; han er ikke kendt, hans personlige Egenstaber lægger man i og for sig ingen Vægt paa, men det erstattes derved, at der i de paagældende Kontrakter kan indføres saadanne Stipulationer, som indeholde den allerkræftigste Spore, for Skyldneren til at vise Omsigt, Forsigtighed, Sparommelighed og til at udvise Kontraktrofastab. Saaledes har det været, saa længe Verden har staaet, ved al Kreditgivning. Der maa være rigorøse Bestemmelser og rigorøse Midler; det Middel, hvorved Kreditten har udviklet sig i Nutiden, er jo først og fremmest f. Ets. Vekslen. Hvad er det karakteristiske ved Vekslen? Det er, at der her gives Bestemmelser, som ikke kunne føre til Vidtløftigheder; at der afføres Indsigelser under Vekselprocessen. Det kan føre til Haardheder, til Uretfærdigheder i enkelte Tilfælde, men Vekslen faar sin Form og sine Rettigheder, netop fordi den skal tjene som Kreditmiddel. Lad os ogsaa tage en Institution som Kreditforeningerne. Den første Bestemmelse for Kreditforeningerne var den, at de kunde gøre Eksekution uden Lovmaal og Dom — det er først senere, at det er blevet almindelig Regel ved Panteobligationer. Hvorfor gør man det? Fordi ved saadanne Foreninger maa Kreditgiveren sikres mod at komme ind i Vidtløftigheder; i enhver Panteobligation indføres jo for Resten den Bestemmelse, at hvis Skyldneren udebliver ud over Terminen med Rente eller Afdrag, er hele Beløbet forfaldet, altsaa den Henstand, han har faaet, og som er af allerstørste Vigtighed for ham, forspilder han, hvis han kommer en Dag efter Terminen med sine Renter og Afdrag. Naturligvis, alle saadanne Tilfælde kunne føre til Haardhed; f. Ets. kunne ogsaa alle de Stipulationer, som forekomme i Huslejekontrakter, føre til Haardhed. I Assurancematerien er der Masser af Bestemmelser, som kunne misbruges og føre til Haardhed, og saaledes i næsten alle Slags Kontrakter, men specielt naar det gælder Kreditgivning, gaar det ikke an at slaa Kreditgiveren Vaabnene af Hænderne og bringe ham ind paa den Slags Vidtløftigheder, som ville blive den nødven-

dige Følge af §§ 2 og 3, saaledes som de ere affattede i Lovforslaget.

Naar man nu spørger: Hvad er det egentlig for Ulemper eller Misbrug, eller hvad man nu vil kalde det, der klæbe ved Afdragshandler, tror jeg, at i første Række maa Ulempen siges at være den, at den paagældende Køber kommer til at betale Varen for højt. En Symaskine f. Ets., som den Mand eller Kvinde, der staaer med Pengene i Haanden, kunde købe for 100 Kr., maa maasse betales med 150 Kr., naar han eller hun skal købe den paa Afdrag. Dernæst er man ikke sikker paa, at man ikke oven i Købet faar flette Varer, naar man ikke kan købe kontant eller give Sælgeren nogen anden Sikkerhed. Det følger jo af Forholdets Natur, at den, som har Pengene og kan betale kontant, kan altid købe billigere end den, som kun kan købe paa Kredit og navnlig kun afdragsvis paa Kredit. Det, tror jeg, er den største Ulempe ved Afdragshandlerne, det, tror jeg, sætter ondt Blod, thi det er haardt, at den fattige Mand skal betale sine Varer højere end den formuende, noget, som jo for øvrigt finder Sted i saa mange andre Forhold.

Den anden Ulempe er den, at der ved denne Kreditgivning maa benyttes Former, som kunne give Væslighed til Udbytning. Nu spørger jeg: Hvilke Oplysninger har man om, at disse Bestemmelser med Hensyn til Afdragshandler virkelig i noget større Omfang ere benyttede til Udbytning — en Udbytning, som jo skulde bestaa deri, at Sælgeren tager sine Ting tilbage og alligevel beholder de Afdrag, som ere erlagte, og som maasse kunne være betydelige? Jeg spørger, i hvilket Omfang er det konstateret, at det har fundet Sted? Jeg har set paastaet fra meget kompetente Sider, fra Dommere, som have haft Masser af den Slags Sager ved deres Retter, at det sidste, som en Mand, der driver Afdragshandler som Geschäft i større Stil, vil gøre, er at tage sine Ting tilbage. Det kan aldeles ikke betale sig for ham at faa den brugte Ting tilbage, da den har meget liden Værdi i Handel og Wandel, og han søger derfor paa enhver mulig Maade at faa Skyldneren til at betale sine Afdrag; han er villig til at give ham Henstand, villig til at indgaa paa Forlig med ham og villig til at stille ham Balget. Den samme Erfaring have ogsaa de Jødt, som herhjemme lende den Slags Ting, gjort. Jeg har ladet mig fige af næringsdrivende her i Kjøbenhavn, at det er ikke et af hundrede Tilfælde, hvor de vedkommende tage deres Ting tilbage eller søge